

Kies voor inheemse flora

Leni Duistermaat

Naturalis
Biodiversity
Center

Vakbeurs Openbare Ruimte

Utrecht, 6 okt 2022

inheems

✓ in het land zelf voorkomend

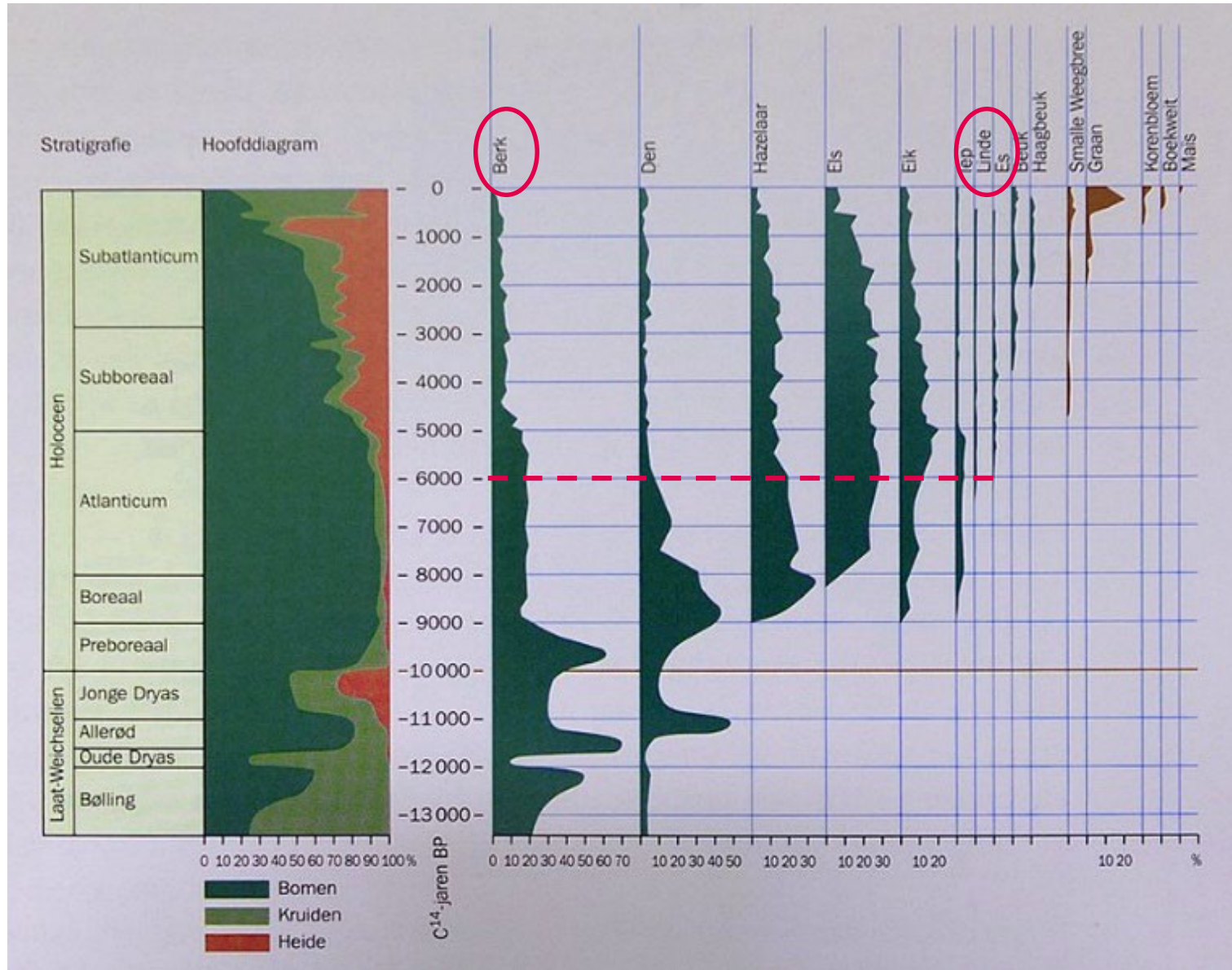
etymologiebank.nl:

✓ eigen aan een bepaald land, inlands;

✓ als tegenstelling van uitheems: vreemd, hier niet thuishorend

inheems in welke periode

hedendaagse inheemse flora

✓ “**oorspronkelijk inheems**”: ons land zelfstandig bereikt EN nu aanwezig of minder dan 100 jaar geleden uitgestorven

✓ “**ingeburgerd**”: door de mens (on)bewust geïntroduceerd EN zelfstandig in staat 3 of meer populaties te handhaven

archeofyt voor 1500 AD

neofyt na 1500 AD: contact Oude – Nieuwe Wereld)

➤ **Standaardlijst** van de Nederlandse flora

https://nl.wikipedia.org/wiki/Standaardlijst_van_de_Nederlandse_flora

inheemse flora

5000 (onder)soorten
deels in cultuur, adventief: < 1/3 inheems!

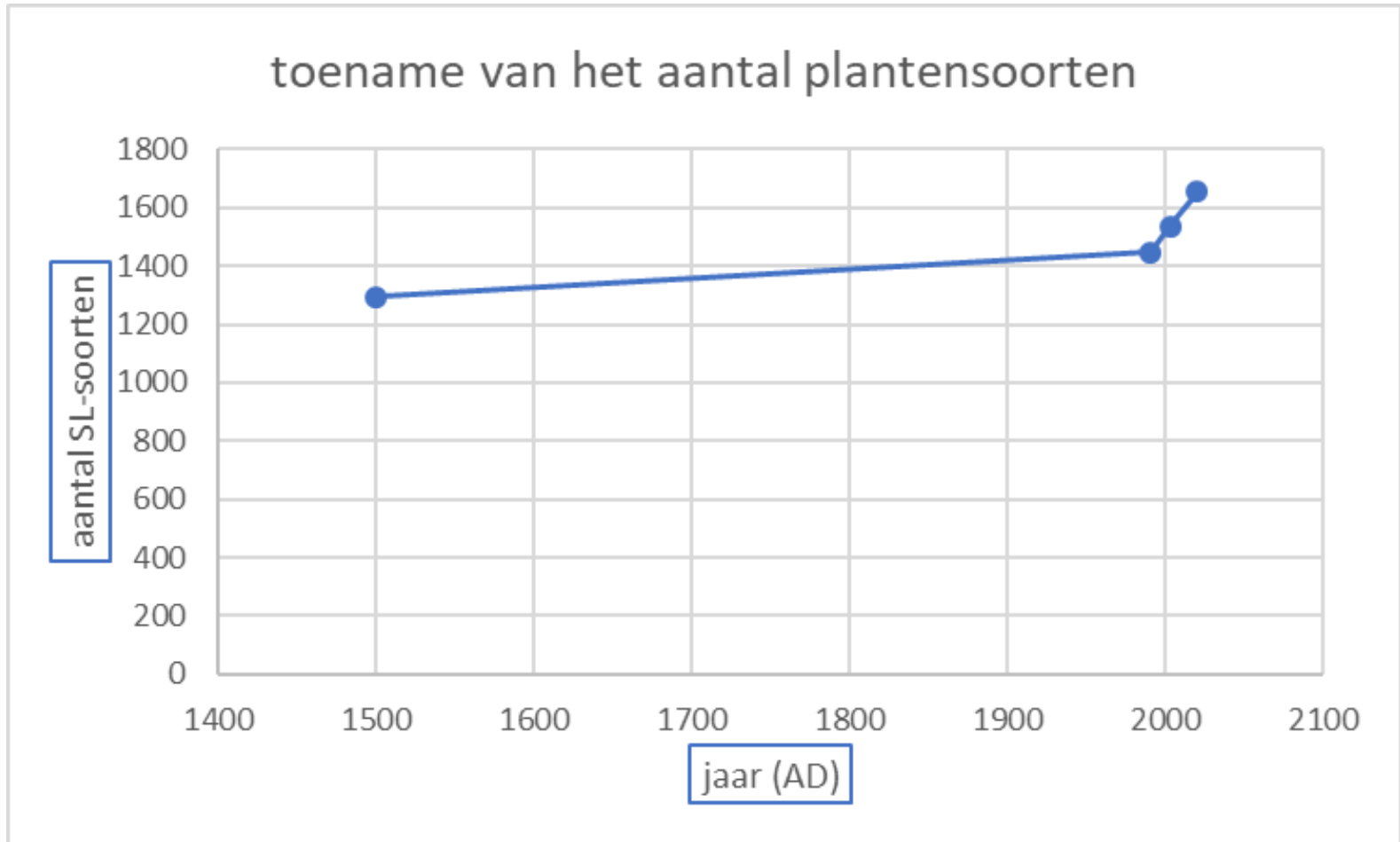
ruim 2500 (onder)soorten
slechts 1666 daarvan inheems!

- sinds wanneer
- herkomst
- zeldzaamheid

✓ **Standaardlijst 2020: 1666 (onder)soorten**

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S
nu	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	noot	RL20	NSRstat	Indigeniteit	Herkom	HerkomstNaam	KF	KFK19	KFK19	KFK19	KFK20	KFK1930no	KFK1980no	KFK1995no	KFK2015no	Familie
1	Acer campestre	Spaanse aak		TNB	1a	i		1 oorspronkelijk inheems	6889	6	8	8	9					Sapindaceae
2	Acer pseudoplatanus	Gewone esdoorn		TNB	2a	17	103	Midden-Europa	7999	7	9	9	9					Sapindaceae
3	Orchis anthropophora	Poppenorchis	naamswijziging	BE	1a	i		1 oorspronkelijk inheems	2223	2	2	2	3 verlaagd	verlaagd				Orchidaceae
4	Achillea millefolium	Duizendblad		TNB	1a	i		1 oorspronkelijk inheems	9999	9	9	9	9					Asteraceae
5	Achillea ptarmica	Wilde bertram		TNB	1a	i		1 oorspronkelijk inheems	9988	9	9	8	8 opgehoogd	opgehoogd	verlaagd			Asteraceae
6	Aconitum vulparia	Gele monnikskap		GE	1a	i		1 oorspronkelijk inheems	2223	2	2	2	3 verlaagd		verlaagd			Ranunculaceae
7	Acorus calamus	Kalmoes		TNB	2a	17	209	Zuid- en Oost-Azië	8888	8	8	8	8					Acoraceae
8	Actaea spicata	Christoffelkruid		BE	1a	i		1 oorspronkelijk inheems	4544	4	5	4	4					Ranunculaceae
10	Adoxa moschatellina	Muskuskruid		TNB	1a	i		1 oorspronkelijk inheems	6767	6	7	6	7		opgehoogd	verlaagd		Adoxaceae
11	Aegopodium podagraria	Zevenblad		TNB	1a	i		1 oorspronkelijk inheems	9999	9	9	9	9					Apiaceae
12	Aethusa cynapium	Hondspeterselie		TNB	1a	i		1 oorspronkelijk inheems	8888	8	8	8	8		opgehoogd			Apiaceae
13	Agrimonia eupatoria	Gewone agrimonie		GE	1a	i		1 oorspronkelijk inheems	8878	8	8	7	8					Rosaceae
14	Agrimonia procera	Welriekende agrimonie		KW	1a	i		1 oorspronkelijk inheems	5656	5	6	5	6		opgehoogd			Rosaceae

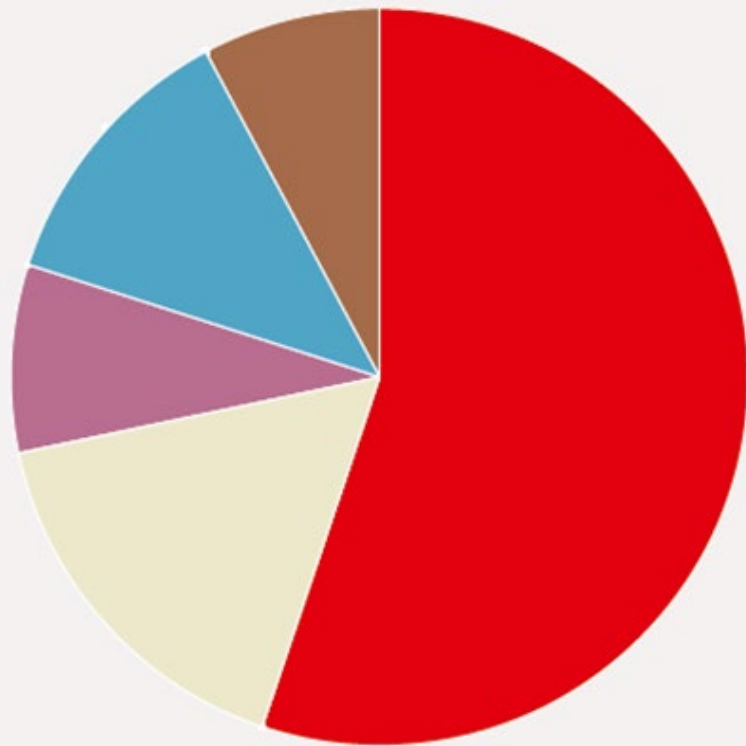
toename

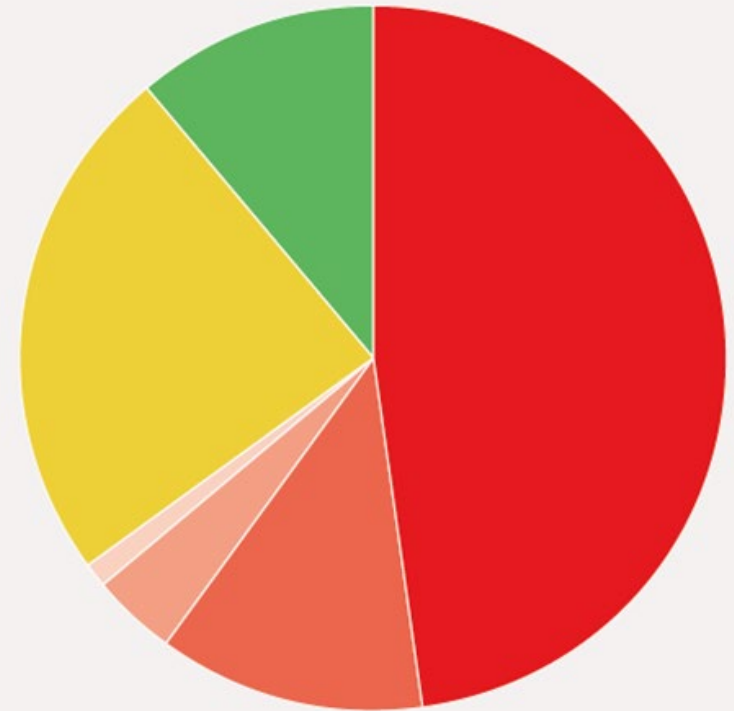
➤ Antropoceen: snelheid en schaal

2003-2020

➤ toename van 130 inheemse (onder)soorten

Urbaan (55%)
Renodunaal (17%)
Pleistoceen (8%)
Fluviaal (12%)
Overig (8%)

Verwilderde soorten (65%)
Tuinplanten, vijverplanten (48%)
Sierheesters, bomen (12%)
Land- en tuinbouwgewassen (4%)
Overig (o.a. vogelzaden, granen, superfoods) (1%)
Adventieven (24%)
Natuurlijke areaaluitbreiding (11%)

een berm inzaaien is...

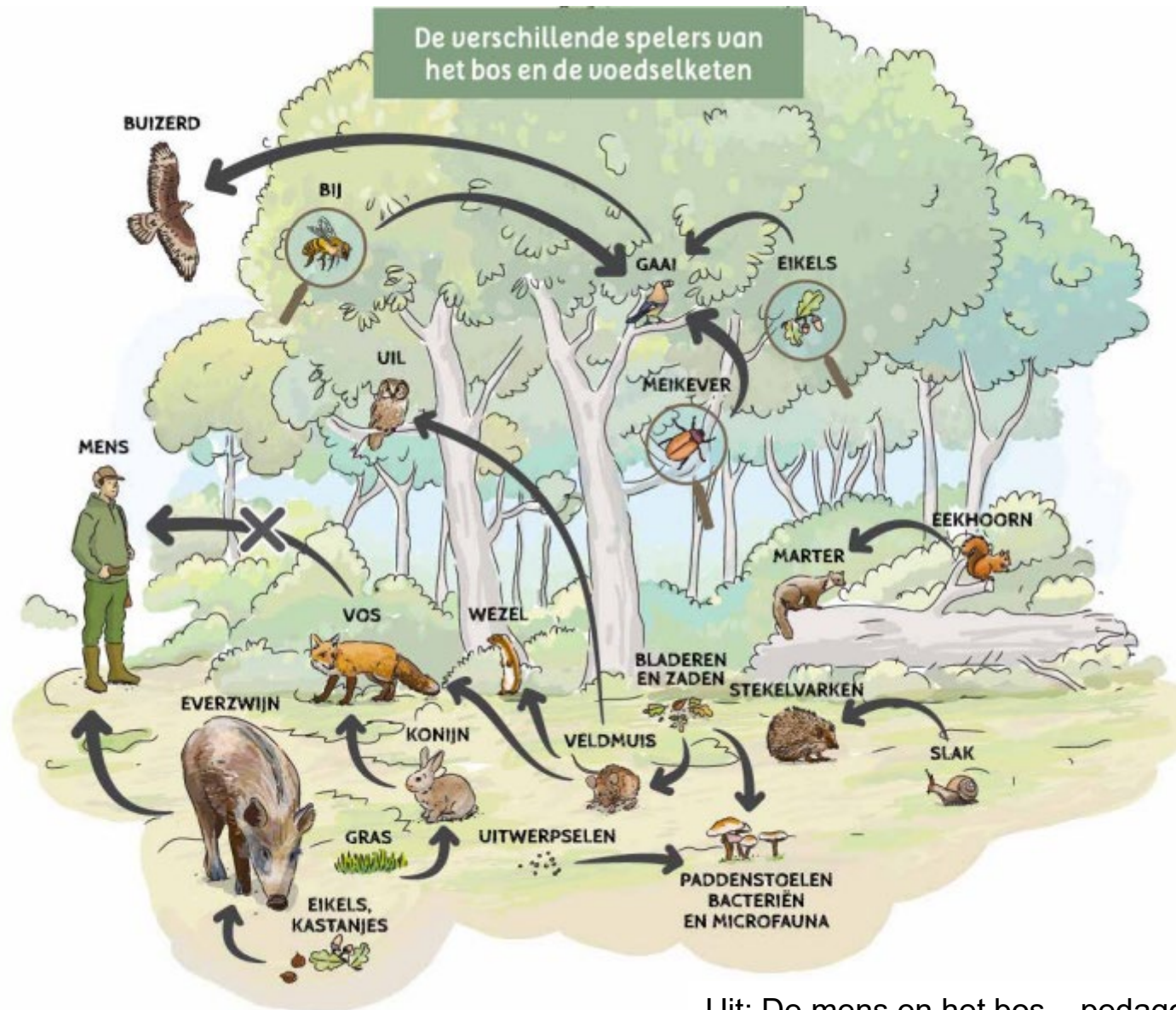
als het overschilderen van kunst

Patrick Jansen, Trouw 3 sept 2021

akker

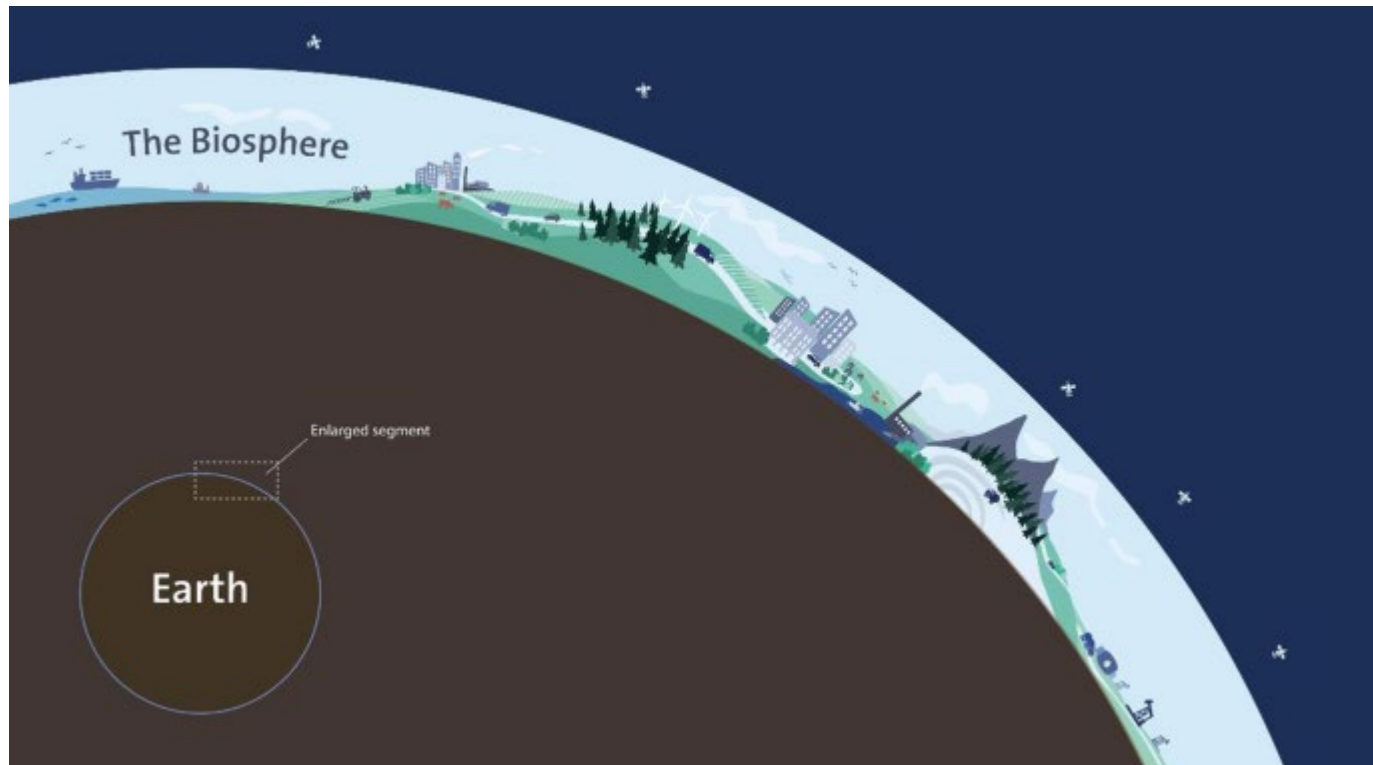
ecologische netwerken

Uit: De mens en het bos – pedagogisch dossier voor leerkrachten en animatoren (Forêt Pro Bos)

mens: vervreemd van natuur

- ✓ homogenisatie en versimpeling landschappen
- ✓ afname veerkracht biosfeer

Uit: C. Folke et al. 2021. Our future in the Anthropocene biosphere. *Ambio* 50: 834-869.

rentmeesterschap

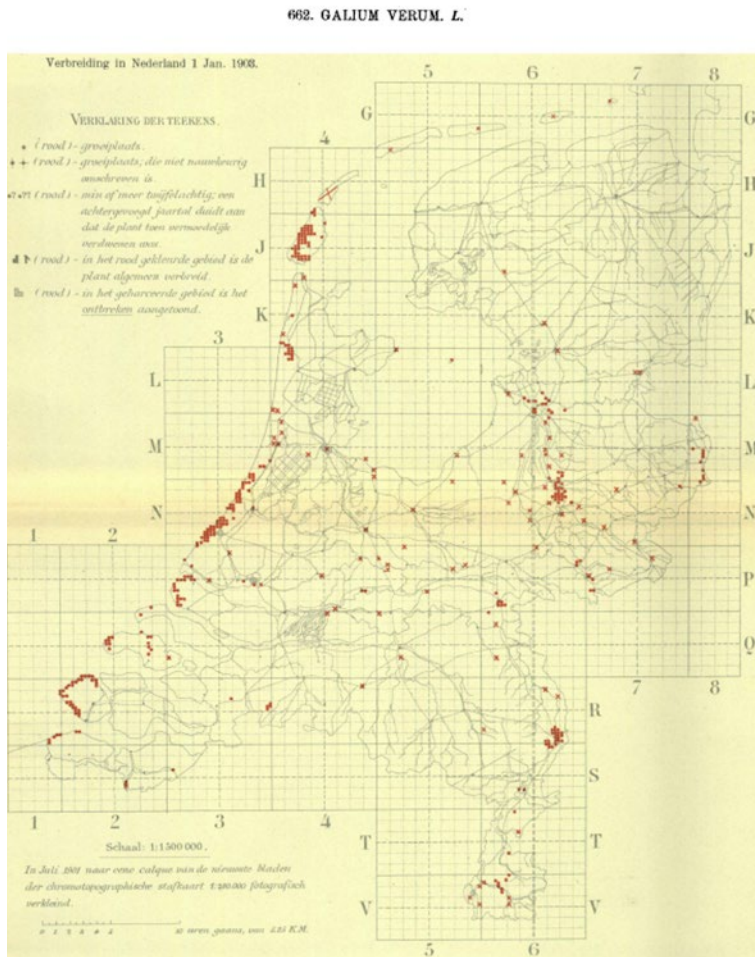
- herstel contact met natuur
- welke mate van invloed
- openbare ruimte
 - geef ruimte waar mogelijk
 - beheer als bos ongewenst is

natuurbeleid

- ✓ veranderingen in aanwezigheid van soorten
- ✓ sinds 1902 op systematische wijze in kaart

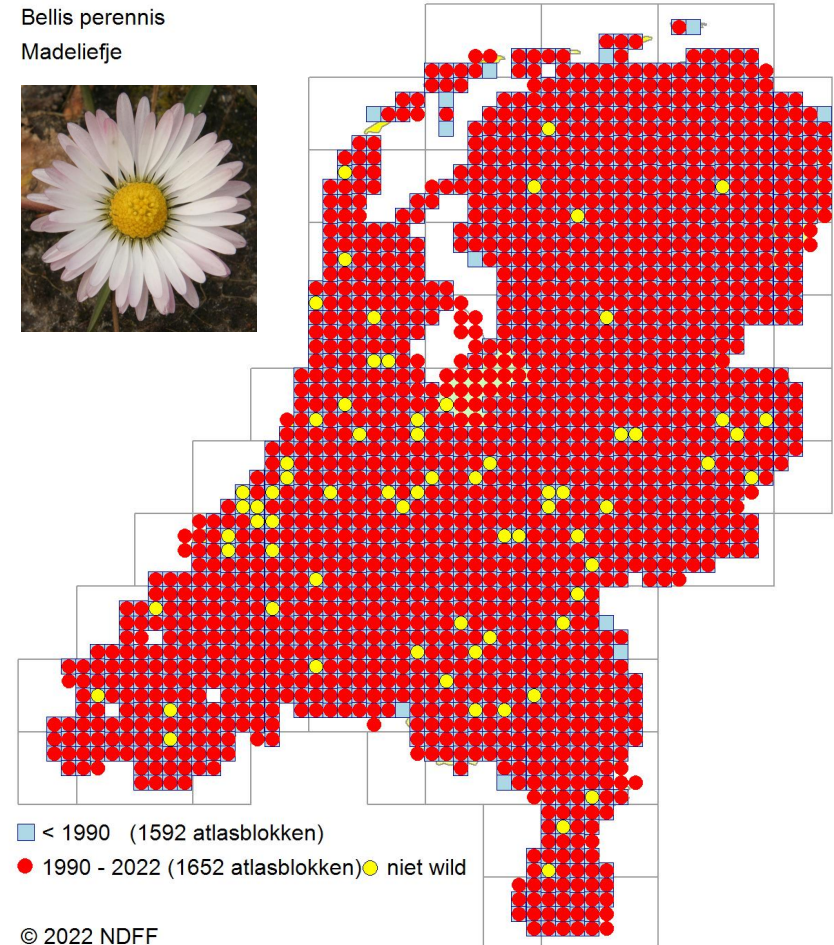
Uit: Goethart & Jongmans 1903. NKA Serie 3, 13(1) 1068-1073

æms

Uit: NDFF – FLORON Verspreidingsatlas Vaatplanten

Bellis perennis
Madeliefje

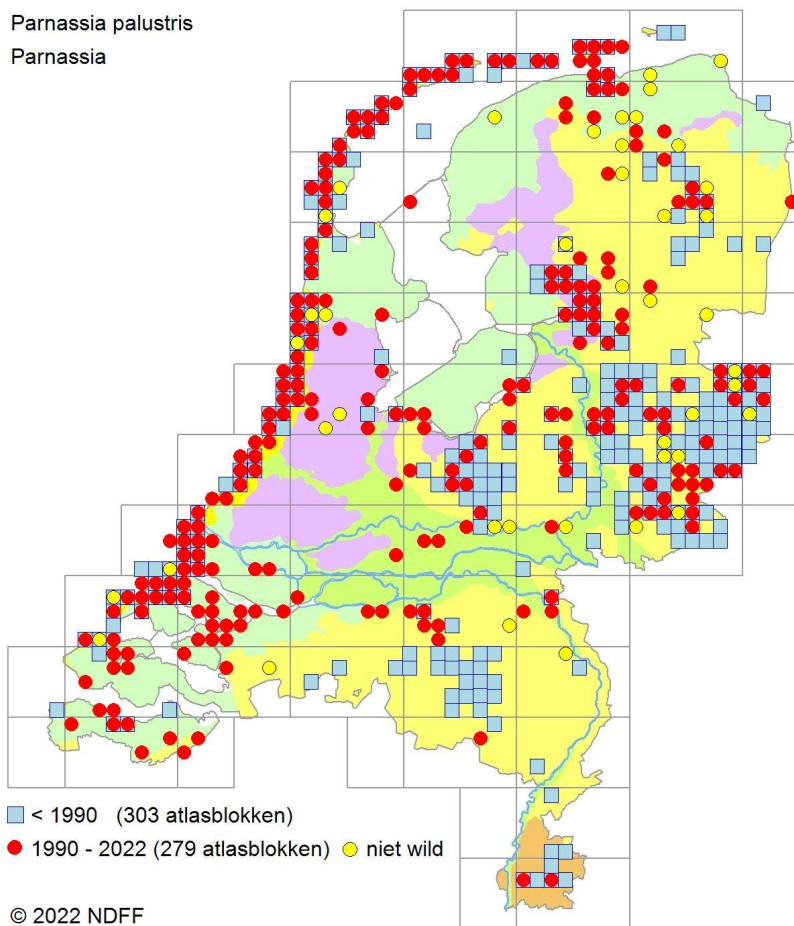
Rode Lijst 2012

parnassia - kwetsbaar

Parnassia palustris

Parnassia

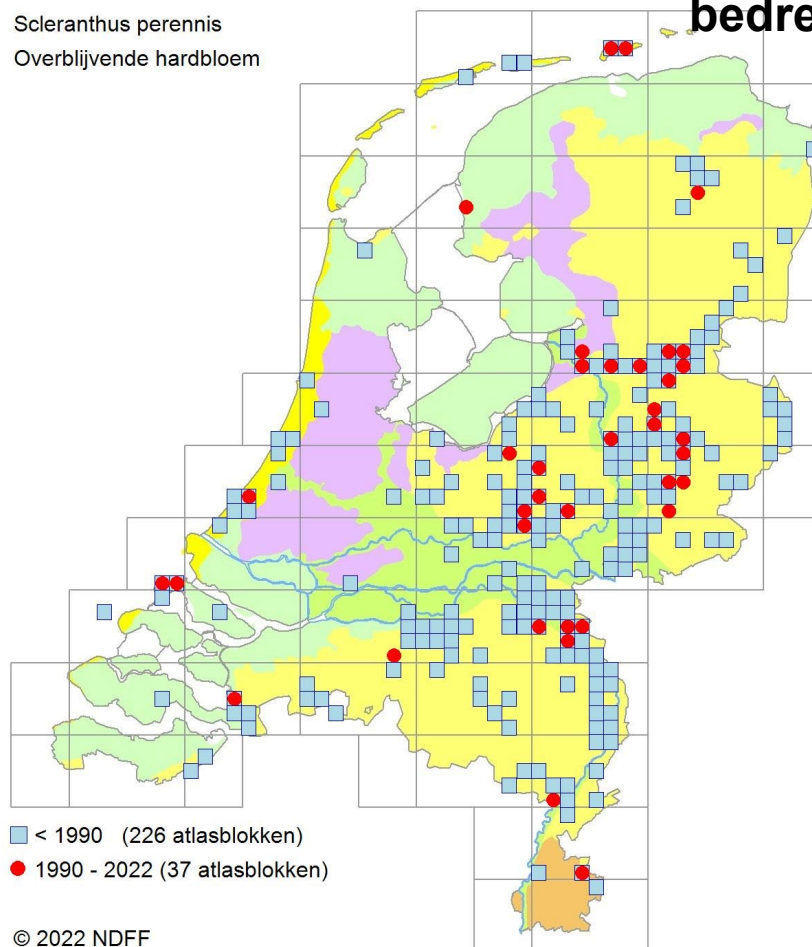
© 2022 NDFF

overblijvende hardbloem – ernstig

Scleranthus perennis

Overblijvende hardbloem

bedreigd

© 2022 NDFF

inheemse soorten zaaien

bloemrijk bijenmengsel met vaste soorten,

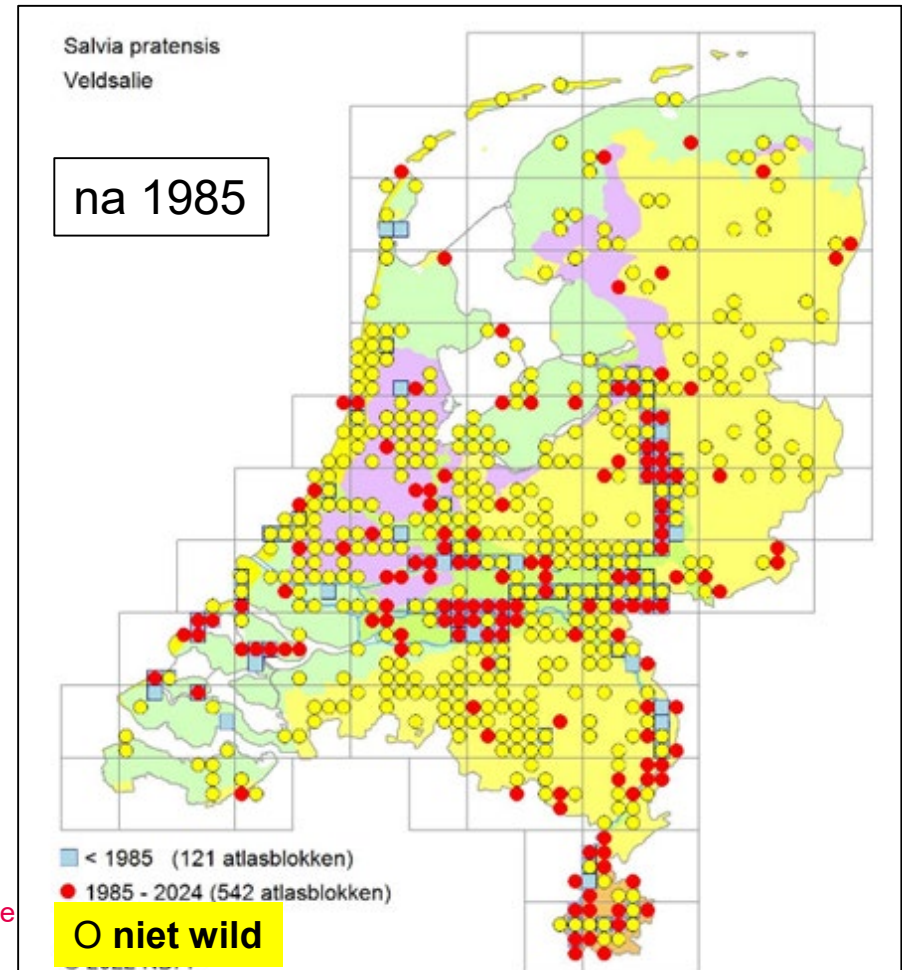
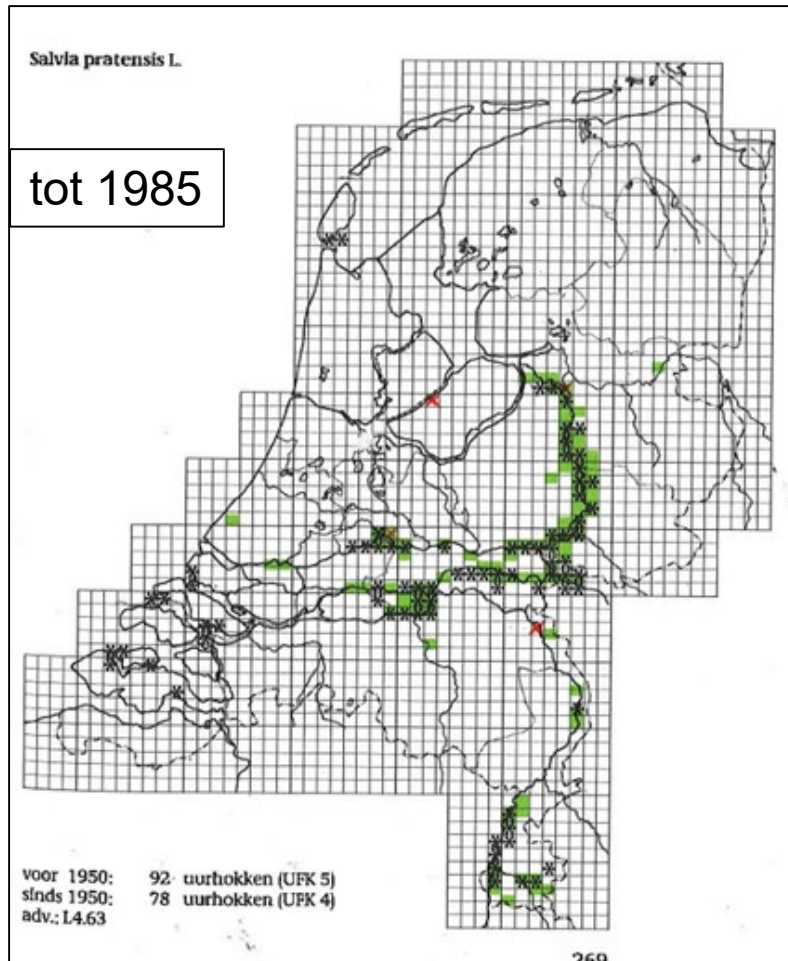
o.a. veldsalie (= inheems, wettelijk beschermd, RL2012 kwetsbaar)

veldsalie

van vrij zeld. in F en Z
naar ??

wat neemt u mee naar huis

✓ tijd

✓ geef ruimte

✓ zet in op beheer

✓ alleen algemene soorten van de Standaardlijst

FLORON

Vlinderstichting

Veldgids Ecologisch bermbeheer

voor info

KNNV UITGEVERIJ

REWILDING IN NEDERLAND

ESSAYS OVER EEN OFFENSIEVE NATUURSTRATEGIE

KOEN ARTS, LIESBETH BAKKER, ARJEN BUIJS (RED.)

Dank
voor uw aandacht!

Naturalis
Biodiversity
Center